

NÅGOT OM ARBETSFÖRHÅLLANDENA I BRASILIEN.¹⁾

Motto: Skönaste perlor ur hafvet kan man få.
Tof tusen slafvar de dansa för min piska
I Rio, Rio, Rio, Rio de Janeiro.

Då jag för en tid sedan kom öfver en gammal visbok och fick syn på ofvanstående bit ur "Rika Morbror", vaknade ett barndomsminne till nytt lif, på samma gång jag såg ännu en illusion försvinna, som nattlimman för morgonsolens strålar.

Det var en sommar dag för länge sedan, som jag var på besök å en af Uplands herrgårdar, vid hvilket tillfälle en af sönerna i huset spelade och sjöng denna visa. Jag var då ännu ett barn, med ett hjerta, mottagligt för intryck. Derfor trodde jag i min inbillning dessa ord och gömde dem i mitt sinne, endast för att nu, vid mera framskriden ålder, känna mig grymt besviken. Under åtta månaders vistelse i detta land har jag samlat nog bevis för detta mitt påstående.

Perlor har jag letat efter men funnit några, har jag ej. (På krogar och i handelsbodlar säljas dock ett slags "glasperlor", som forlana näsan en högre glans.) — Att här finnas slafvar och slafvinnor, är deremot fullkomligt sannt, ehuru de på sednare tiden utbytt "Marthas" svarta hudfärg mot polackars, italiensares, tyskars och äfven svensks jemforelsevis bleka drag i den hårda kampen för tillvaron. — Här växer guld på åkern som potatis, står det vidare. Nåja, i så fall är det ej mycket; ty, att döma efter de oskäligt höga priserna på jordfrukten i fråga, måtte den odlas helt sparsamt. — "Här är hvar torpare rik som en Carnegie," läser man verkligen sedan, emedan jag sett efter tvänne gånger. Men detta "går ej i mig längre", jag, som vet, att en dräng hos farmare får

¹⁾ Som jag från helt obekanta personer i Förenta Staterna erhölet bref med förfrågan om arbetsförhållandena härstädes, har jag i dag (den 31. juli) nedskrifvit en sanningsenlig bit derom. En del deraf grundar sig på egen erfarenhet. En viss affärsman i Curitiba har ombedt mig puffa blet för provinsen Parana i synnerhet. Denna "ammons", som han kallade det, skulle inflyta i Stockholms tidningen "Fäderneslandet," så att det kunde inverka på svenska emigrantströmmens dragande hit (sic!). Jag nappade dock ej på kroken, utan "puffar" i stället på det här viset i eder ärade tidning.
H. B.

slita från solens uppgång och till dess nedgång för 10 till 15 milreis (en milreis, 546 cts.) i månaden och dertill känna sig tacksam, om han efter middagen hinner tända sin pipa, innan arbetsklockan kallar. — "Här åter boskapen färsk spenat med ägg i", kommer så derefter. Jag har sett oxar, 5 a 8 par i rad, streta med forvagnarne uppför backarne. De sågon minsann ej utson om de blifvit födda på "färsk spenat med ägg i". Men att de skulle äta sådan, tror jag nog; ty jag vet af egen erfarenhet, huru jag längtat efter denna rätt, men sett någon har jag ej, lika litet som "de andra" — Kameler finnas ej, men att det här växer "socker och snus och kaneler," är sannt.

Jag skulle nog kunna vederlägga ännu mera; men jag väntar, tills jag får veta, om Blaines handelsfördrag förmått nedsätta priset å trycksvärta.

Personer, som ej ämna utvandra till Brasilien, förtjena intet på att läsa dessa rader; men de, som ämna sig hit, i synnerhet sådana, hvilka tillskrifvit mig med förfrågan om förhållandena härstädes — måtte de ögna igenom nedanstående. Följden, hoppas jag, blir, att de stanna, der de äro, eller om detta ej är möjligt, packa in och resa till No-vaja Zemblas, fjäll Ceylons brända daler, till nordpolen eller Eldslandet — men på omvägar, så att de ej komma Brasilien nära på åtminstone tusen mils afstånd.

Och sågverksarbetarne i Sundsvall sedan! Ja, kommen hit, om i onska släpa ut eder för högst 2 milreis om dagen! Den högsta betalning för sågverksarbetare, jag ännu hört talas om, är 1.5 om dagen jemte kost. Detta betalas för närvarande af hrr Palmquist och Vestberg, som hålla på att uppsätta en ångsåg ca 60 kilom. från Curitiba.

För strängt jernvägsarbete, då sådant står att få, betalas i medeltal 2 milreis om dagen, med afdrag af 700 reis för kosten, som till hvarje mål är densamma. Arbetaren får ligga i usla "rancher," uppförda af löfverk. På sommaren går nog detta an, men under vintermånaderna, Juni—Oktober, inträffa understundom rätt bistra frostnätter. Man tror, innan man kommer hit, att här är hett som på den der platsen i California, hvarest,

enligt Mark Twains utsago, en svärjande sergeant dog och straxt efter begrafningen telegraferade efter sina filtar. Man är således ej beredd på nattkylan och känner sig ibland om morgnarne kall och styf som en messingsapa, medan man torkar rimfrosten ur mustacherna. Så kommer dagen med sin brännande sol, och man längtar åter efter nattkylan, under det man svettas som en brandkorporal i tjänstgöring.

Lyckas arbetaren att, på grund af det myckna regnets skull, få 20 arbetsdagar i månaden, tycker han det är bra, tills han kommit till växelkontoret. Der får han höra, att det fordras 26 till 30 milreis, för att växla sig till 10 (säger tio) dollars i guld. Har arbetaren nu till på köpet familj att försörja, då ångrar han i hjertat att han lemnat sin torva derhemma, och önskar alla emigrantagenter ut på banan eller plantagen, under det han beklagar, att slafveriet är upphäfdt, så att de ej få tillfälle smaka piskan. Men skomakare, skräddare, smickare, yrkesmän i allmänhet, eller "artister," såsom de här kallas, torde snart bli rika, att döma af deras höga priser.

Jord kan man få af regeringen för förmånliga villkor; men något egentligt jordbruk har jag ej sett till, ehuru jag varit i tyska, italienska och ryska kolonier. Brasilianen hugger ned en del af skogen, tuttar eld på stubbarne och bearbetar derpå jorden med en hacka. Sedan planterar han majs och svar-ta bönor. Af majsen gör han ett slags mjöl, som han åter till sina bönor till merändels hvarje mål, 365, ibland 366 dagar om året! Odlingen af frukter, vin, apelsiner o.s. v. lönar sig föga här, enär det ej finnes afsättning på varan. Der jag nu vistas, omkr. 10 svenska nymil från Carityba, stå träden fulla af utsökta apelsiner. I minut säljas 4 eller 5 för en cent! I skogarne påträffar jag ofta vilda apelsiner af fin smak. Härömdagen köpte jag för ca 12 cents och erdhöll 81 stycken extra fina frukter. Det var annat, än då hrr "porters" på amerikanska jernvägstag komma skridande: "Oranges, three for a quarter!"

I Argentina—jag har färska underätter derifrån — i Uruguay och Chile är det ännu sämre beställt

för arbetaren, och hvad öfriga provinser i södra Brasilien beträffar, torde der ej vara bättre än i Parana, att döma af den skara arbetare, som från provinsen Santa Catharina och äfven San Paulo strömmat hit, för att söka arbete på en jernvägslinie, som bygges mellan Carityba och Lapa.

Att resa hit är som att spela på lotteri. En del får det nog bra, dock först efter många års sträfvan. Den tid tror jag dock skall komma, då Brasilien med sina rika naturalster skall börja täta med sjelfva Nord-Amerika. Men för säkerhetens skull råder jag hvar och en, som tänkt sig hit, att vänta ännu ett hundra år eller så.

(Sv. Tribunen.).

EN HUMORISTISK TJUF.

Danska "Nationaltidende" berättar följande:

En i Grenna-trakten på sin tid mycket bekant man, Knut Andersson Pot, har nyligen aflidit på Fjellerup Felding. Knud var beryktad för sina många och grofva stölder, berömd för det ofta rätt geniala och humoristiska sätt, hvarpå han utförde dem. Billigt slapp han undan sina många brott, men han har dock tillbragt en stor del af sitt lif på fängelser, altjämt dömd på indicier, ty man har aldrig lyckats förnä honom att aflägga någon be-kännelse.

Sedan han utstått det honom sist ådömda straffet, uppgaf han helt och hållet tjufhandverket, och sedan denna tid har man ej något ofördelaktigt att berättat om honom. Han förvärfvade sig tvärt om rykte för att vara en upplyst och bildad man, hvars råd man i tvistiga saker gärna inhämtade.

Bland hans talrika tjufhister må följande anföras, som dock icke bragt honom i förlägenhet.

En dag skulle det blifva marknad i Grenna, och ett sådant ypperligt tillfälle till "affärer" ville Knud icke låta gå obegagnadt förbi. Tidigt på morgonen begaf han sig för-denskull i väg till köpstaden, utan att hafva uppgjort någon plan, lämnande allt åt slumpen.

Då han passerade sin närmaste grannes hus, beslöt han att bedja denne följa med till marknaden för sällskaps skull. Det fanns emellertid i hela huset ej något lefvande